

LEKCE 64: IZRAELŠTÍ KRÁLOVÉ 1 - na šikmé ploše

Biblický text k lekci: 1. Královská 22,40 a 50-54; 2.Královská 1,1-17; 2. Královská 3, 2.Královská 9-10; 2. Královská 13-14

Cíle lekce:

- dítě jmenuje izraelské krále od Achaba po Jeroboáma II.
- dítě dokáže říci, zda byl daný král v Hospodinových očích dobrý, nebo špatný
- dítě uvede jednu věc ze života daných izraelských králů
- dítě si uvědomuje, že zlo má negativní vliv na náš život i život našeho okolí
- dítě pozná, že se zlem není možno vyjednávat, ale je nutné ho zničit
- dítě vnímá, že Bůh má i s lidmi, kteří jej neposlouchají trpělivost a dokonce si je používá pro své plány
- dítě chápe, že je velmi důležitý život v rodině a vztah rodič-dítě, protože dítě se učí žít především podle svých rodičů

Klíčové verše:

2. Královská 1,16: „Toto praví Hospodin: Že jsi poslal posly s dotazem k Baal-zebúbovi, bohu Ekrónu, jako by nebyl Bůh v Izraeli, aby ses dotázal na jeho slovo, proto z lože, na něž jsi ulehl, nepovstaneš, ale zcela jistě zemřeš.“

2. Královská 9,7: „Vybiješ dům svého pána Achaba. Tak pomstím prolitou krev svých služebníků proroků i krev všech Hospodinových služebníků, již prolila Jezábel.“

2. Královská 10,28-29: „Tak vyhladil Jehú Baala z Izraele. Jehú se však neodvrátil od hříchů Jarobeáma, syna Nebatova, který svedl Izraele k hříchu, od zlatých býčků, kteří byli v Bét-elu a v Danu.“

2. Královská 13,5-6: „Hospodin dal Izraeli zachránce, takže se z aramejského područí vymanili. Izraelci zase bydleli ve svých stanech jako dříve. Jen od hříchů domu Jarobeáma, který svedl Izraele k hříchu, neupustili, ale chodili v nich. V Samaří zůstal stát dokonce posvátný kůl.“

2. Královská 14,26-27: „Hospodin totiž viděl přetrpké pokoření Izraele, jak zajatého, tak zanechaného; nebylo nikoho, kdo by Izraeli pomohl. Hospodin se přece nerozhodl vymazat jméno Izraele zpod nebes. Zachránil je skrze Jarobeáma, syna Jóašova.“

Biblická fakta:

Achazjáš - syn Achaba, vládl 2 roky, sloužil Baalovi, urážel Hospodina stejně jako jeho rodiče (Achab a Jezábel); moábský král mu odmítl platit daně (vzbouřil se proti němu), ztroskotal jeho plán přivést zlato z Ofíru (lodě ztroskotaly), smrtelně se zranil když propadl mříží - nehledal pomoc u Hospodina, ale u božstva Ekrónu Baal-Zebuba, neměl potomky.

Jóram - bratr Achazjáše, syn Achaba, kraloval 12 let, páchal také zlo před Hospodinem, ale ne tak moc, jako jeho rodiče, odstranil baalův sloup, který nechal postavit Achab, spolu s judským králem Jóšafatem a ještě králem Edómu vyhrává boj nad moábským králem - prorok Elíša mu zvěstuje Boží pomoc (jen kvůli králi Jóšafatovi). Bůh zasáhl tak, že na území Edomu se přivalila voda, která pod odrazem slunce vypadala jako krev a Moábcí si mysleli, že se jejich protivníci povraždili navzájem, ti je ale napadli ze zálohy a povraždili. Král Moábu dokonce obětoval svého syna (aby si přivolal pomoc bohů), ale nebylo mu to nic platné. Král Jóram byl zavražděn po bitvě s aramejci vojevůdcem Jehúem, který měl za úkol od Hospodina povraždi dům Achabův a všechny jeho potomky.

Jehú - vládl 28 let, neměl královský původ, byl vojevůdce, ale byl Bohem vybrán skrze proroka Elíšu

a jeho mládenec ho pomazal za krále (pak rychle utekl), aby vyhladil potomky Achabovy, celý jeho dům. Jehú se spikl proti králi Jóramovi, kterého zabije šípem mezi lopatky. Potom Jehú nechal zabít i Achabovu manželku Jezábel, když ji sluhové vyhodili z okna hradeb a sežrali ji psi. Dále taky nechá povraždit 70 Achabových synů v Samaří - zavraždí je jejich opatrovníci, kteří se o ně starali (padl na ně strach z Jehúa), dále povraždil i ostatní Achabovy potomky, nezůstal ani jediný. Lstí (že prý bude sloužit Baalovi více než Achab) svolá také všechny Baalovy proroky, jeho ctitele a kněze a všechny je vyvraždí. Za to, že naplnil Hospodinovo slovo, Bůh mu zaslíbil, že na trůně budou sedět ještě 4 jeho potomci. Jehú přesto pak Boha neposlouchá a pokračuje v hříších dřívějších izraelských králů. Bůh proto na Izraelské království posílá nepřátelská vojska, které Izrael napadají a zmenšují jeho území.

Joachaz - vládl 17 let, páchal to, co je zlé v Božích očích, proto jej Bůh vydal do rukou aramejských králů Chazaela a Ben-Hadad. Aramejci sužovali Izrael a Joachaz volá k Hospodinu o milost, ten jej vyslyšel a Izraelci se vymanili z moci Aramejců. Potom však znovu žili v hříchu a dokonce postavili posvátný kůl bohyni Ašer - proto z Joachazova vojska nezůstal téměř nikdo a téměř všichni byli Aramejci pobiti.

Jehoáš - vládl 16 let, páchal to, co je zlé v Hospodinových očích, neodvrátil se od hříchu a pokračoval v nich; bojoval s judským králem Amasjášem (na jeho výzvu) a krále Amasjáše za jeho pýchu (myslel si, že zvítězí), ale Jehoáš vyhrál, probořil hradby a z Hospodinova chrámu odnesl všechno zlato a stříbro a také nádoby, ukořistil též poklad z královské pokladnice.

Jeroboám II. - vládl 41 let, páchal to, co je v Hospodinových očích zlé, obnovil hranice Izraele, Bůh se slitoval nad Izraelci, viděl jeho trápení, že mu žádný král nepomůže, Bůh se rozhodl nevyhladit jméno Izraele, ale udržel krále Jeroboáma II. u moci - král Jeroboám II. udatně bojoval (za jeho vlády navrácen Damašek i Chamát).

Pro zvidavé:

- izraelský král Achazjáš nakonec poslal pro proroka Elíšu 3x50 vojáků, z nichž 100 sežehl oheň od Hospodina za to, že se chovali povýšeně a neměli respekt před Bohem
- moábský král vzal sebou do boje proti Jóramovi a králi Edómu 700 mužů s meči, ale nedokázali se dostat k edómskému králi
- Jehú byl pomazán v Rámot-Giládu prorockým mláďencem
- judský král Achazjáš a izraelský Jóram se setkali s Jehúem na poli Nábota Jizreelského
- baalovy ctitele, proroky a kněze před jejich vyhlazením hlídá 80 mužů
- Hospodin ponechal Jóachazovi z válečného lidu jen padesát jezdců, deset vozů a deset tisíc pěších
- izraelský král Jóáš prolomil jeruzalémské hradby od Efrajimské brány až k bráně Nárožní v délce čtyř set loket

Myšlenky k 64. lekcí (aplikace):

- potomci krále Achaba jdou v jeho stopách a činí zlé, což se negativně projevuje na celém stavu izraelského království - následování špatného příkladu, zlých kamarádů či přátel vede k problémům
- Achazjáš se obrací k bůžku a nikoliv Hospodinu - u koho hledám pomoc?, obracím se k Pánu Bohu nebo ho nechávám stát stranou?
- Jóram přesto že měl velmi zlé rodiče (Achaba a Jezábel), tak se choval o něco lépe - každý je zodpovědný za své jednání a může se rozhodnout, co si od rodičů vezme, zda je bude následovat ve všem, nebo jen v tom dobrém
- hrůza moábského krále, když obětoval svého syna - to bylo silné kafe i pro zlé izraelské krále - bez Boha a jeho vedení lidstvo zachází až k ukrutnostem, protože tam, kde nevládne Hospodin, vládne smrt a ten Zlý

- Jehú je nástrojem v Boží ruce, plní proroctví Elijáše o vyhlazení Achabova domu - Bůh nesnese zlo a musí jej potrestat, zlo se šíří jako rakovina, na první pohled se to může zdát kruté, ale Bůh čekal již dlouho, několik generací (od krále Jeroboáma) a přesto stále ještě nepadl celý Izrael, jen rod Achaba, který byl pro Izraelce velmi špatným vzorem - nebuď tím špatným vzorem, ale naopak se snaž poznávat Pána Boha a poslouchat ho
- se zlem není možno vyjednávat, zlo v našem životě ubližuje i našemu okolí
- i když Jehú splnil Boží příkaz, sám pak jako král se choval hříšně, ve stopách špatných izraelských králů, Bůh ale ocenil jeho poslušnost a čin vymýcení Achabova domu a dá šanci ještě čtyřem jeho generacím
- další tři jeho potomci opět páchají zlo (vládnou dohromady 73 let) a Bůh trpělivě čeká, dává jim šanci a dokonce i dílčí úspěchy (navzdory jejich neposlušnosti)
- velmi silné je to, že sám Hospodin se smilovává nad Izraelci, když vidí, že všichni králové jej zklamali, je to Bůh sám, jenž má milostivý charakter, i když my hřešíme a dává nám šanci
- pokud už padneš do hříchu, vzdoruješ Pánu Bohu, to nejlepší, co můžeš udělat, je volat k němu o odpuštění, ne jako izraelští králové, kteří Boha odsunuli na druhou kolej a doplácel na to celý severní Izrael
- díky neposlušnosti a hříšnosti izraelských králů nemohl Bůh severnímu Izraeli požehnat, ale byli neustále sužováni nájezdy nepřátel, až to bylo samotnému Bohu líto a je to Hospodin sám, kdo ještě udržuje Severní Izrael při životě, i když to s ním jde z kopce
- přes veškeré zlo, které izraelští králové páchají, Bůh jim dává šanci a dokonce slyší jejich volání, když jsou v úzkých - Pán Bůh nás nepřestává mít rád a záleží mu na nás i tehdy, když ho neposloucháme a zlo netrestá proto, že mu to dělá radost, ale proto, aby zlo neničilo své okolí

Souvislost s Novým zákonem: BŮH NESNÁŠÍ ZLO (1. list Petrův 3,10-12)

1. Petrova 3,10-12: „Chceš-li milovat život a vidět dobré dny, zdržuj jazyk od zlého a rty od lstivých slov, odvrát se od zlého a čiň dobré, hledej pokoj a usiluj o něj. Vždyť oči Páně hledí na spravedlivé a jeho uši jsou otevřeny jejich prosbám, ale tvář Páně je proti těm, kteří činí zlo.“

Izraelští králové byli všichni charakterizováni jako ti, co dělali to, co je zlé v Božích očích a důsledkem toho bylo, že izraelské království upadalo. Neposlušnost Pánu Bohu a konání zla do našeho života přináší nikoliv Boží požehnání, ale Boží hněv a s tím i trest. Apoštol Petr radí křesťanům konkrétní návod – odvrátit se od zla. To byla tragédie izraelských králů, že se od zla neodvrátili, ale pokračovali v něm, a to i přesto, že viděli, že jim Hospodin pomáhá a slitovává se. Být spravedlivý znamená být věrný ve vztahu k Pánu Bohu, poslouchat ho a řídit se tím, co říká. To je spojeno s Boží blízkostí – neboť oči Páně se dívají na spravedlivé a slyší prosby spravedlivých – jinými slovy existuje vztah mezi Ním a člověkem a to je původní Boží záměr. Pokud však činíme v životě zlo, pak se okrádáme o tento důvěrný vztah, protože Bůh nesnáší zlo, není to součástí jeho podstaty. Ale i přesto, že Bůh nesnáší zlo, tak dává i hříšníkům šanci, dává šanci na změnu a dokonce si i hříšníka může použít pro naplnění svých záměrů, neboť všichni lidé (nejen křesťané) jsou jeho stvořením.

Náměty pro činnosti s dětmi:

- 1. Prohození otvorem** – motiv propadnutí mříží krále Achazjáše. Úkolem dětí je házet míček (či jiný vhodný předmět) do předem vytyčeného otvoru (např. z klacků), otvor může být položen na zemi, nebo být i nad zemí. Možno též udělat více otvorů (po vzoru soustředné kružnice). Kdo se trefí vícekrát do otvoru?
- 2) Neúspěšná plavba** – motiv ztroskotání lodí při plavbě za zlatem. Úkolem dítěte je po šikmé ploše (deska, karton apod.) pouštět míček tak, aby míček dojel po desce co nejdál a nepadl z ní. Čím delší deska, tím lepší.
- 3) „Smrtící odraz“** – motiv odrazu světla od vody při bitvě. Úkolem dítěte je pomocí správně mířeného úhlu odrazu trefit kuželku (možno i jiný předmět). Dítě koulí tenisový míček do zdi tak

